

بررسی همخوانی هیستروسالپینگوگرافی و سونوهیستروگرافی در تشخیص اختلالات رحم و لوله‌های رحمی در زنان نابارور

احمد وثوق تقی دیزج (M.D.)^۱، مهناز اشرفی (M.D.)^۲، فاطمه فیروزی (M.D.)^۴

۱- استادیار پژوهشی، گروه ناباروری زنان، پژوهشکده رویان، تهران، ایران.

۲- استادیار، گروه زنان و زایمان، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی، درمانی ایران، تهران، ایران.

۳- استادیار، گروه ناباروری زنان، پژوهشکده رویان، تهران، ایران.

۴- متخصص زنان و زایمان، تهران، ایران.

چکیده

مقدمه: به دلیل شیوع بالای ناهنجاری‌های رحمی، بررسی حفره رحم و لوله‌ها در ارزیابی اولیه ناباروری از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. روش‌های هیستروسالپینگوگرافی و سونوهیستروگرافی روش‌های تشخیصی هستند که جهت بررسی پاتولوژی لوله‌ها و اختلالات رحمی به طور گسترده‌ای مورد استفاده قرار می‌گیرد. از آنجایی که روش هیسترو-سونوگرافی نسبت به هیستروسالپینگوگرافی از نظر اجرا هم برای بیمار و هم برای رادیولوژیست راحت‌تر است تصمیم بر آن شد تا پایایی این دو روش در بیماران مراجعه‌کننده به مرکز رویان اندازه‌گیری شود. هدف اصلی این مطالعه تعیین همخوانی دو روش هیستروسالپینگوگرافی و سونوهیستروگرافی در تشخیص اختلالات رحم و لوله‌های رحمی می‌باشد.

مواد و روشها: در یک مطالعه مقطعی، ۷۲ زن نابارور حائز شرایط ورود به مطالعه که طی سال‌های ۱۳۸۰ تا ۱۳۸۲ به مرکز درمان ناباروری رویان مراجعه کرده بودند، با روش نمونه‌برداری در دسترس وارد مطالعه شدند و برای کلیه نمونه‌ها سونوگرافی رحم و هیستروسالپینگوگرافی با فاصله زمانی کم انجام شد. میزان همخوانی هیستروسونوگرافی در مقایسه با هیستروسالپینگوگرافی با استفاده از نتایج حاصل از هر تست و محاسبه اندکس Kappa و درصد توافق صورت گرفت و سطح معنی‌داری ۰/۰۵ در نظر گرفته شد.

نتایج: از ۷۲ بیمار مورد مطالعه، ۵۷ مورد ناباروری اولیه داشتند. درصد توافق دو روش تشخیصی انجام شده از نظر بازبودن لوله‌ها ۹۲/۹٪ و از نظر بررسی حفره رحم ۶۶/۶۷٪ بود. ضریب توافق (Kappa) بین این دو روش در تشخیص بازبودن حداقل یک لوله رحمی ۵۱٪ و در تشخیص ضایعات اندومتر ۲۲٪ بود.

نتیجه‌گیری: توافق مشاهده شده بین دو روش هیستروسالپینگوگرافی و سونوهیستروگرافی در این مطالعه برای تشخیص بازبودن لوله‌ها و ضایعات رحمی، مشابه مطالعاتی است که قبلاً در این مورد انجام شده بود. ولی در مطالعه حاضر هزینه اثربخشی هر یک از دو تست و نیز کارآیی انجام همزمان این دو تست در تشخیص ضایعات رحم و لوله‌ها مورد ارزیابی قرار نگرفت که برای این موارد، مطالعات مناسب توصیه می‌گردد.

کل واژگان: ناباروری، سونوهیستروگرافی، هیستروسالپینگوگرافی، میزان توافق، کاپا، و پایایی.

آدرس مکاتبه: دکتر احمد وثوق تقی دیزج، گروه ناباروری زنان، پژوهشکده رویان، پلاک ۳۶، کوچه سیمین، تقاطع آصف، خیابان زعفرانیه، صندوق پستی ۱۹۳۹۵-۴۶۴۴، تهران، ایران.

پست الکترونیک: info@royaninstitute.org